

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . . . 50 K Félévre . . . . . 220 K
 Negyedévre . . . . . 110 K Egész évre . . . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Debrecen és a sport

A művelt világ minden részében felismerték már a sportnak, s abban is elsőrenden az embersportnak nagy jelentőségét. Nekünk magyaroknak ~~közülük~~ egyike legnagyobb nemzeti feladatunk a tömegsport ápolása és fejlesztése.

Elvakult, s a rettentő bosszútól félt ellenségeink megfosztanak bennünket nemzeti hadseregünktől, egy jelentéktelen létszámú zsoldoshadat engedélyeznek csupán.

Azt a testnevelő feladatot, mely egyben jellemképző iskola is, amit idáig a katonaság végeztet, pótolnunk kell társadalmi uton, sportegyleteink munkájával, a sport minden ágának intenzív művelésével.

Hála Istennek, mind szélesebb körök ismerik már fel a sportnak rendkívüli jelentőségét. Egyes városok igen nagy áldozatokat hoznak a sport fejlesztéséért, mert nagyon jól tudják, hogy e nemes célra fordított összeg

voltaképpen nem áldozat, hanem a legjobb befektetés, mert a magyar ifjúság egészsége, ereje, rugékonysága, munkakedve s mindaz, ami ezekkel jár, — a nemzeteknek a legdrágább kincse és legbecsesebb tőkéje.

Sajnos, Debrecen még nem érkezett el ehhez a belátáshoz. A most lefolyt országos kongresszuson a legélesebb kifakadások hangzottak el a miatt a lusta közöny miatt, amivel ez a vezetésre és irányításra hivatott nagy város a sport iránt viseltetik.

Ennek tulajdonítható, hogy az a szégyen érte Debrecen, hogy amint arról lapunk más helyén referálunk, a kongresszus egyhangú határozattal áttette a kerületi székhelyet más városba: Nyíregyházára, mert annak a részéről több megértést és áldozatkészséget tapasztalt.

Hisszük, hogy a nehezen mozgó Debrecen is csakhamar tudatára ébred, hogy mivel tartozik a sportnak, mely ma egyik legfontosabb nemzeti ügyünk.

nul Szőreg felé, a csendőrség pedig kordont állít fel az ujszegedi állomástól a Maros torkolatáig.

Szeged, augusztus 18. A szerbek által megszállva tartott területek kiürítésének 48 órával történt elhalasztása következtében a szegedi katonai körletparancsnokság tervbe vett intézkedései 48 órával később fogantatottak. A közúti hidakat a polgári forgalomnak 23-án reggel 8 órakor adják át.

A halápi birtok bérbeadása

A mai közgyűléshez

Abban minden komoly tényező egyetért, hogy közművek kiadása, munkálatok vállalatba adása, ház, földbirtok bérbeadása megnyugtató módon csakis a legszélesebb körű nyilvánosság mellett, árverésen történhetik.

A kéz alatti, per sundám-bundám való kiadásnál nem érvényesülhet az egészséges verseny, ami pedig javára szolgál a köznek, — másrészt pedig a folyton lesben álló gyanunak sem adunk tápot.

Debrecen város közgyűlése is több ízben hozott olyan határozatot, hogy a városi ingatlanok bérbeadása csak nyilvános árverésen történhetik. Ennek dacára a Tanács a halápi 140 hold földet, minden nyilvános árverés mellőzésével kiadta 25000 korona évi bérért és bizonyos épületi javításért hosszabb időre az eddigi bérlőnek, Goldstein Dávidnak.

Értesülésünk szerint a mai közgyűlésen interpelláció alakjában Bakóczy Gábor biz. tag szövé fogja ezt tenni, és kérni fogja a nyilvános árverés megtartását.

Remélhetjük-e, hogy ennek az okos és helyes felszólásnak eredménye lesz?!

Károly újabb puccsot tervei?

A Nap írja müncheni tudósítás alapján: A München—Augsburger Zeitung a karlisták újabb tevékenységéről számol be:

Eberle dr a közismert író, aki legutóbb Svájcban hosszasan tárgyalt Károly királlyal, nyilvánosságra hozta Károly királynak azt a kijelentését, hogy a tavaszi kirándulása Anglia és Franciaország beleegyezésével történt. Kedvező alkalmmal 2000 megbízható magyar katonával Bécsbe el fogja foglalni és ott is kikiáltja a monarchiát. Károly király most olyan Habsburg-államot tervez, amely Magyarországból, Ausztriából és Délnémetországból fog állni francia protektorátus alatt. Franciaország a Nap véleménye szerint a karlisták törekvéseit hathatósan támogatja. (MTI)

Tűzfészek Oroszországban

London, augusztus 18. Helsingforsból és Rigából jelentik, hogy Oroszországban óriási tűzfészek pusztítanak. Városok, falvak és nagy erdőterületek állnak lángokban.

A csehek csapatokat vonnak össze

Sopron, aug. 18. (MTI.) Két nap óta Csehországból katonavonatok indítottak utra a magyar határ felé. A csapatok volt cseh legiónáriusokból állanak. A magyar határon szolgálatot teljesítő tót legénységből álló csapatokat visszavonták. Vasárnap éjjel a legionáriusokkal megrakott katonai vonatok meg is érkeztek. Pozsonyba ma éjjel két páncélvonat futott be. Általában az egész cseh-magyar határon nagy az izgalom. Minden jel arra vall, hogy a cseh csapatösszevonások összefüggésben vannak Nyugatmagyarország átadásával. Itt a városban teljes a nyugalom.

A szerbek megkezdték Baranya kiürítését

A kommunisták utolsó kísérletezései

Belgrád, aug. 18. A minisztortanács és a külügyminiszter ma fogadta azt a küldöttséget, amelyik a baranyai köztársaság megalapítását jelentette be. A küldöttség egyúttal tiltakozott a területnek a magyar csapatok által való elfoglalása ellen és kijelentette, hogy ennek fegyveresen is ellenszegül. A külügyminisztert arra kérték, hasson oda, hogy az S. H. S. királyság vegye védelme alá a baranyai köztársaságot és részesítse katonai védelemben.

Pásics miniszterelnök azt válaszolta, hogy a baranyai kérdés nem csupán az S. H. S. királyságtól függ, hanem belekapcsolódik abba a nemzetközi helyzetbe, melyet a békekonferencia határozatai teremtenek és minden olyan kísérlet, mely a kérdést erőszakos módon akarják elintézni, csak bonyodalmat teremtene és lehetlenné tenné a kérdés rendes szabályozását.

Belgrád, augusztus 18. A belgrádi hivatalos sajtóiroda szerint Pásics miniszterelnök a pécsi küldöttségnek a következő kijelentést tette:

— Annak az ellenérzésnek a láttára, amelyet a baranyai lakosság a magyar megszállással szemben tanúsít, a jugoszláv kormány megkérte a szövetséges hatalmakat, hogy a megszállást halasszák el, és ezt a kérést most megismételte.

Pécs, augusztus 18. (MTI.) Tegnap a jugoszláv kormány képviselői és az antant misszió tagjai között Pécsen tárgyalások folytak. Az antant képviselői szerint a kiürítést haldéktalanul meg kell kezdeni és aug. 20-ra feltétlenül be kell fejezni.

Testvéri szeretettel hódít a bevonuló magyar sereg

Tervszerűen folyik az átadás - Somogy és Tolna mára teljesen felszabadult - A kommunisták menekülnek

Kaposvár, aug. 18. (MTI.) Soós Károly altábornagy, a déli végeken vezénylő tábornok ma a következőket mondotta:

— A bevonulás után mindenki meg fog győződni arról, hogy a nemzeti hadsereg fegyelmezett kezekben tartott magas színvonalon álló szerve az államhatalomnak. Nagy súlyt vetek arra, hogy az ottani lakosság meg legyen nyugtatva, hogy nem bosszudlás vezet bennünket és a bujtogatókat, a bűnösöket és mindazokat, akik a törvény ellen vétettek, törvényesen akarjuk felelősségre vonni. A megtévesztett tömeggel szemben igazán a megbocsátó, keresztyén szívnek érzelmei szerint fogunk eljárni. Ebben az irányban utasítottam valamennyi csapatost parancsnokát, a csendőrséget és a rendőrséget.

Budapest, augusztus 18. Az első napra kijelölt vonalat tegnap estig katonáink minden incidens nélkül elérték. Ma reggel megkezdődött csapataink további előnyomulása. A bevonulást a lakosság nagy lelkesedéssel fogadja.

A szegedi háromszög átvétele holnap történik meg. Bácsra és Bajára ma délután vonulnak be csapataink, Pécsre 21-én. Baranyából érkező hírek szerint a kommunisták lázasan menekülnek.

Kaposvár, aug. 18. A demarkációs vonal mentén lévő Szentmiklósi-pusztán tartózkodó szerb őrségek elhagyták őrhelyüket s erre a készenlében levő csendőrcsapatok és az államrendőrség átlépte a demarkációs vonalat. Bácsra és Bácsra is bevonultak csapataink. Ma éjjel Bajára fognak bevonulni. A mai napon Somogy és Tolna megszállt területei teljesen felszabadultak. Somogyban 241, Tolnában 5 község kerül vissza.

Szeged, aug. 18. A szerbek ma kivonulnak Ujszegedről és ezt egy antant tiszt veszi át. Pénteken reggel a megszállásra kirendelt csapatok a Rudolf-téren gyülekeznek. A katonaság zeneszóval vonul át a hidon, az ujszegedi Torontál-téren ünnepélyes fogadtatás lesz. Az átvétel után a katonaság tovább vo-

Az antant elvakultsága miatt fenyeget a bolsevizmus

Magyarország idejében figyelmeztetett a veszélyre - Bethlen István Szovjetországról

Páris, aug. 18. Az *East Europ* közli gróf Bethlen István miniszterelnök nyilatkozatát a bolsevistaellenes mozgalomról. A miniszterelnök kijelentette, hogy a Szovjetországról elterjesztett hírek kétféle irányban tultak.

Valószínűtlen elsősorban az, hogy Szovjetországnak most olyan haderővel rendelkezze, amely szomszédaira nézve komoly veszélyt jelentene. A vörös hadsereg maradványa legfeljebb arra lehetne elegendő, hogy a szovjet hatalmat ideig-óráig befelé fenntartsa és a saját éhező lakosságával szemben megvédje. Azonban semmiesetre sem lehet elegendő lényegesebb hadművelet sikeres elvégzésére.

Másrészt sok túlzás van az orosz éhínségről szóló hírekben is. Kétségtelen, hogy a termelés teljes összeomlása, párosulva a rossz természettel, súlyos helyzetbe hozták a szovjetet, amely hitellel sem rendelkezve, külföldről sem vásárolhatja meg a szükséges gabonamennyiséget. Ezért kénytelen a nyomor ríktó propagandikus kiszínezésével a viszonylag jobb módban élő népek jószívére apellálni, hogy ily módon szerezzen némi ételmiszert és közvetve ezáltal is meghosszabbíthassa saját uralmát.

Sokkal jelentősebb veszéllyel fenyeget a bolsevista propaganda Európát, amelynek szövevényes hálózata már teljesen ki van építve. Magyarország idejekorán figyelmeztette egy nagy hatalmakat, mint a szomszédos államokat arra a veszélyre, amely abból származhat, ha továbbra is játszanak a tüzzel. Mindezek az intelmek hiábavalónak bizonyultak, mert erősebb volt a Magyarország ellen irányuló bizalmatlanság és féltékenység, fontosabbnak tartották a teljesen felesleges véd- és dacszövegségeket, mint Európá békéjének és konszolidációjának megmentésére a polgári társadalom szolidaritásának alapján való együttműködést.

A felelősség mindezekért nem Magyarországot terheli, hanem azokat az országokat, melyek elvakultságukban még mindig elzárkóznak ezen igazság elől. Sajnos, csak lassan dereng a józan belátás és az az igazság, hogy mindenki csak a saját kárán okul, ezáltal is fényesen be fog bizonyulni. Majd ha megszűnik ez az elvakultság, akkor fog elérkezni az ideje annak, hogy Közép-Európa valamennyi állama minden hátsó gondolat nélkül kezét fogjon a konszolidáció nagy művének előrevitelében.

A vagyonváltás részletes vitája

-- A nemzetgyűlés mai ülése --

Budapest, augusztus 18. A nemzetgyűlés mai ülését 10 órakor nyitotta meg Gaál Gasztou elnök. Jelenti, hogy a vitézi szék küldöttsége meghívta a nemzetgyűlést folyó hó 21-én tartandó vitézi avatásra és bemutatja a miniszterelnök átiratát a Szent István napi ünnepségre vonatkozólag. A nemzetgyűlés tagjai az ünnepségen Lukovich Aladár háznagy vezetése alatt vesznek részt.

Hornyánszky Zoltán képviselő sürgős interpellációra kért engedélyt a „Nép” című lap elkobzása tárgyában. A Ház az engedélyt nem adja meg.

Ezután a pénzügyi bizottság előadója, Róbert Emil betérjeszti a pénzügyi bizottság jelentését a vagyonváltásból befolyó összeg felhasználása tárgyában.

Sándor Pál napirend előtt szóvá teszi a Del-Ka olcsó cipőárúsítási akcióját, amelyet a hatóság tisztességtelen üzlet címmel betiltott. Kéri a nemzetgyűlést, hogy tekintsen el attól, hogy itt egy kis paragrafus-megsértésről van szó, a szegény néposztályra való tekintettel.

Hegyeshalmy kereskedelmi miniszter válaszában kifejti, hogy ő is helyesnek tartja, hogy a lakosság ilyen formán olcsó cipőhöz jusson. A Del-Ka céget akciójában senki sem akadályozta volna meg, de rendelet van arra, hogy ilyen akciót reklamirozni nem szabad, amit a Del-Ka cég áthágott, amennyiben hirdette az újságban is. Ezért teljesen jogos volt a hatóság eljárása.

A vagyonváltásról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása során Usetty Ferenc a második szakaszánál módosítást ajánl, amely szerint a törvényhatóságok, városok és községek tulajdonát képező földterületek mentesítenek a vagyonváltás alól. Ugyancsak módosítást ajánl Sokorópátkai Szabó István, amely szerint az egyesületek, intézetek tulajdonát képező földterületek is mentesítenek a vagyonváltás alól, de csak abban az esetben, ha ez nem sújtja a kisembereket. Rajtuk kívül még többen tettek a szakaszhoz pótlólag jelentéktelenebb kiegészítő indítványt.

Ezután Hegedűs Lóránt pénzügyminiszter szólalt fel: Mindazon módosításokat, amelyeket összhangba lehet hozni az eddigi javaslattal, szívesen elfogadom, azonban olyan követeléseket, amelyek illuzióriussá teszik a javaslatot, nem fogadhatok el. Gróf Tisza Istvánnak is az volt a politikai eszménye, hogy a városokat és községeket is be kell vonni a birtokpolitikába. Usetty, Sokorópátkai Szabó és Drózdai javaslatait elfogadásra ajánlom. A létminimumot abban az arányban akarom megállapítani, ahogy azt Tasnády ajánlja. A negyedik pontot Tasnády módosításával ajánlom elfogadásra. Több

pontot a második szakaszba nem kívánok belevenni.

Nem áll Drózdai azon állítása, hogy a javaslattal nem foglalkoztak elég behatóan. Már hónapok óta tárgyalják a bizottságok a javaslatot. A magyar nemzet rettentő kínjában elment a végső határig, tovább már nem mehet. Ezt nemcsak Önöknek mondom, hanem mindazoknak, akiktől sorsunk függ.

A Ház a második szakaszt eredeti szövegében nem fogadja el. Az első és második pontot több módosítással, a harmadik pontot Sokorópátkai Szabó módosításával és Szijj Bálint indítványával, a negyedik pontot Tasnády Kovács kiegészítő indítványával, az 5., 6. és 8. pontot eredeti szövegében fogadják el.

A Ház a harmadik szakaszt eredeti szövegében fogadja el. A negyedik szakaszánál Temesváry és Madarász Zsigmond módosító indítványát elfogadják.

Az ötödik szakaszánál Gunda Jenő kéri, hogy a vagyonváltásnál vegyék figyelembe a jelzálogügyeket is. A Ház ezzel szemben Tasnády Kovács módosító indítványát fogadja el.

A hatodik szakaszánál Sokorópátkai Szabó kéri a pénzügyminisztert, hogy a vagyonváltásnál a hadirokkantak is olyan elbánásban részesüljenek, mint azok, akik egy évi frontszolgálatot teljesítettek. Módosító javaslatot nyújt be, amely szerint az egynél több gyermekes özvegyek, valamint az 50%-os rokkantak, ha csak 5 hold földjük van, teljes adómentességet élvezzenek.

Madarász Zsigmond szintén módosító indítványt nyújt be, amely szerint azon katonák, akik egy éven belüli szolgálatuk alatt rokkantak lettek, szintén hasonló kedvezményben részesüljenek.

Jászi-kormány Magyarországon (!)

A pécsi kommunisták terve

Kaposvár, aug. 18. (MTI.) A jugoszlávok által megszállott területen, különösen Baranyában a menekült magyar kommunisták az SHS állam kormányának újabb egy jegyzéket adtak át arról, miként lehetne a jelenlegi magyar kormányrendszert megbuktatni. A terv kerestülvitelére Baranya közeli kiürítését tartják a legalkalmasabbnak, amely időpont megadná a módot, hogy Magyarországon a Jászi-kormány alakulhasson meg. A szerb vonalparancsnokság közli a tervet az összes katonai parancsnokságokkal. A jegyzék aláírói kéri a kormányt, hogy mivel tervük véghezvitelére még négy hétre lenne szükségük, a kiürítést a lehetőség sze-

Szilágyi István a szakaszt gyakorlatban teljesen kivihetetlennek tartja. Szerinte a Károly-csapatkeresztet kell alapul venni. Módosító indítványt nyújt be, amely szerint a Károly-csapatkeresztesek részesüljenek kedvezményben.

Ezután elnök 5 perc szünetet rendelt el.

Szünet után Kenéz Béla alelnök megnyitja az ülést s Hegedűs Lóránt pénzügyminiszter szólalt fel. Nem tartja helyesnek, hogy az ingatlan vagyonváltás alóli mentesítésnél a Károly-csapatkeresztet vegyék tekintetbe. A Ház ilyen értelemben határoz.

Az első 42 szakaszt kisebb módosításokkal elfogadták.

Elnök ezután napirendi indítványt tett. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz, az ülést 3 órakor rekesztette be.

A kacsák

Sághy főtanácsos cáfolata

Mostanában megjelennek Debrecenben azon fővárosi napilapok munkatársai, akiknek nincsen állandó debreceni tudósítójuk s egy pár napi itt időzés után ezek a helyzetet nem ismerő lapírók hajmeresztően szenzációs debreceni eseményekről számolnak be, magas kiküldetési díjak ellenében, olyan dolgokról, amelyek teljesen ismeretlenek itt Debrecenben és utólag rendesen kacsáknak bizonyulnak. Így történhetett meg, hogy a *Virradat* a napokban „Hogyan tartanak érettségi vizsgát a debreceni detektívek?” cím alatt egy légből kapott mesét adott közre.

A cikkre vonatkozólag tegnap délelőtt Sághy Lajos rendőrfőtanácsos, a debreceni kapitányság vezetője az összes debreceni lapok rendőri tudósítói előtt kijelentette, hogy a tudósításból olyan formában egy szó sem igaz.

Néhány nappal ezelőtt ugyanis két állítólagos menekült rokkant képek árusítására kért engedélyt. Dr. Tóth Gyula rendőrkapitány kihallgatta őket s e közben gyanu merült fel ellenük, sőt Silló Domokos engedély nélkül fegyvert is hordott magánál, ami miatt ellene eljárás indult.

Miután ezeket a gyanus egyéneket kihallgatta a rendőrkapitány (és nem detektívek), szabadon bocsátotta őket, természetesen árusítási engedély nélkül. A „Virradat”-ban leközölt rágalmak — mondja a főtanácsos — nem felelnek meg a valóságnak. A kellő lépéseket már megtettem, hogy a nevezett lap ellen a sajtóper rágalmazás címén megindítsam, mert nem tűrhetem, hogy a rendőrséget és rendőrkapitányságomat bármely oldalról is igazságtalanul támadás érje.

A hadifoglyok kérdése ismertetője. A honvédelmi miniszterium hadifoglyosztály vezetője, Kirchner Sándor ezredes f. hó 19-én d. u. 6 órakor a Városháza nagy tanácstermében előadás keretében ismertetni fogja fogságban szülő testvéreink helyzetét. Az előadásra felhívjuk ugy a hadifoglyok hozzátartozóinak, valamint hadigondozottjaink figyelmét, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. Hadigondozó Népiroda.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

NAPI HIREK

Rendkívüli közgyűlés. Ma reggel 9 órai kezdettel Debrecen város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésen Miskolczy Lajos főispán elnököl.

A város a Szent Istvánnapi körmeneten. Az Országos Katolikus Szövetség megkeresést intézett Debrecen városához, melyben Debrecen meghívta a Szent Istvánnapi körmenetre, díszhajdukkal és zászlókkal. Minthogy ez nagy költségbe kerülne, a várositanács sajnálatos határozta a tegnapi délelőtti ülésén, hogy a körmeneten nem vesz részt a parádés hajdukkal, hanem e helyett Miskolczy Lajos főispán és Dr. Vargha Elemér tb. főjegyző, akik a vitézek avatására amugy is felutaznak, a körmeneten résztfogják venni.

Hayashi japán őrnagy Debrecenben. Az antant katonai ellenőrző-bizottságának tagja, Masaki Hayashi márki, a japán hadsereg repülő őrnagya tegnapi Debrecenben járt, hogy az epreskerti repülő-teret, mely legutóbbára a vörös háború idején volt üzemben, megtekintse. A japán márkit elvitték az antant összekötő tisztek a városi muzeumba, ahol megtekintette a muzeum összes tárgyait. Legjobban tetszett a sárga márkinak egy muzeumi gémeskut és egy ostantű. Ezekből s más néprajzi apróságokból örömmel sietett a japán és magyar rokonságra következtetni. Általában a muzeum annyira megtetszett neki, hogy kijelentette itt-letekor, hogy a debreceni muzeumba fel fogja hívni a budapesti japán misszió egyik ezredesvezetőjének figyelmét. A márki a Bikában volt szállva s a magyaros eledelnek igen ízlettek a franciás műveltségű és igen intelligens japán katonatisztek.

Csokonai József naplója. Említettük, hogy Csokonai Józsefnek, a költő atyjának kézzel írott naplója a Csokonai-kör birtokába került. A Csokonai-kör elnöksége áthatva a kézirat nagy értékétől, a napokban megleghangos köszönő levelet intézett öv. Kovács B. Gyuláné Sárvary Róza urnához, mint aki bátyja, boldogult Sárvary Lőrinc hagyatékából a Csokonai-körnek juttatta a naplót. Bizonyára még Sárvary Pál, a kollégium nagynevű tanára, Csokonainak egyik legrégebbi életrajzírója szerzhette meg a naplót és azóta a tudomány-és irodalomkedvelő Sárvary-család híven őrizte a kéziratot, amely most méltó helyére, a többi Csokonai-ereklyék közé, a kör ereklyetárába került.

Elkészült Apponyi Albert gróf diszoklevele. Mint ismeretes, az egyik közelmúlt közgyűlés úgy határozott, hogy a város gróf Apponyi Albert diszpolgári oklevelét díszes kiállításban megkésztette. Ezt a diszoklevelet Davidházy Kálmán elkészítette s azt a városi tanács tegnapi délelőtti ülésén bemutatta. A díszes oklevél az iparművészet remeke. Hatalmas sárgabőrökben, melyen a város bárányos címere színes bőrberakásból, belől pedig a magyaros díszítésű kutyabőr oklevél, jobb sarkában a nagyapponyi Apponyi grófi család címere. A díszes kötésű oklevelet a város pár napig kiállítva teszi ki s azután küldöttség viszi fel, hogy azt Budapesten személyesen átadják gróf Apponyi Albertnek.

Nagy pályavató ünnepség Kabán. A MOVE kabai sport-egyesülete mindenféleképpen nagyszabásúnak ígérkező pályavató ünnepséget rendez folyó hó 21-én a kabai vásártéri sporttelepen. A pályavató ünnepséget nagyszabású népünnepély vezeti be. Lesz ott minden, ami szórakoztató és ami szem-száj ingere. Zsákfutás, díszkosz, sulydobás, futóverseny, tombola, lepényevés, lisztfújás stb. Lesznek cukrászdák és lacikonyhák finom eledelkkel és tizes borral. Délután 6 órakor football-mérkőzés a kabai MOVE és a földesi MOVE SE között. Utána tánc kivilágos kivirradtig. A zenét a földesi egyzenruhás zenekar fogja szolgáltatni. Meghívó nincs. Érdeklődőket szívesen látunk a kabai sportifjak.

Teljes tanácsülés. Debrecen város tanácsa tegnapi déli 12 órakor teljes tanácsülésben tárgyalta. A teljes tanácsülésen Csóka Sámuel h. polgármester elnökölt. A tanácsülés a ma délelőtti közgyűlés tárgysorozatát készítette elő.

Megszűnt a gyorsított bünvádi eljárás. A kormány rendeletet adott ki, amely szerint a gyorsított bünvádi eljárás rendes szabályainak alkalmazása megszűnik. Azon ügyekben, amelyekben az eljárás a jelen rendelet életbe léptetésekor a gyorsított bünvádi eljárás szabályai szerint folyt, de a főtárgyalást még nem rendelték el, az eljárást a bünvádi perrendtartás rendelkezései szerint kell folytatni. Amennyiben a rögtönbiráskodásnak a törvény értelmében helye van, a gyorsított bünvádi eljárás rögtönbiráskodási szabályait, ezután is alkalmazni kell.

Debrecenből áttették a kerület székhelyét

Az uszó kongresszusról

Tegnap beszámoltunk az uszóink szerepléséről, ma a kongresszus lefolyásáról emlékezünk meg. Tata ünnepi zászlódiszt öltött s lelkes közönsége örömmel fogadta a nemzet jövő reménysegit. Az egész vidék, de különösen Dunántúl és Szeged erősen volt képviselve. Mindenütt csak az uszáról lehetett hallani. Vasárnap délután már 2 órakor annyian voltak, hogy a tóparton mozogni nem lehetett. Pontban 3 órakor kezdődött a verseny, melynek keretében az első nap 16 szám 32 előfutammal, másnap délelőtt 7 szám 16 előfutammal, délután 15 szám 16 előfutammal, összesen 38 versenyszám 64 előfutammal került lebonyolításra. A pontverseny szerinti győzelem a szegedi uszóegyesületnek jutott, kik örömmel ölelték át a gróf Eszterházy Ferenc által 35 ezer koronáért rendelt Strobl Lajos szobrász „Szent Istvánt” ábrázoló 60 cm. magas művészi szobrát.

464 versenyző jelent meg a küzdelemre s ebből Debrecenre összesen csak négy uszó esett. Hogy bizonyosságot szolgáltatassunk a debreceniek azon közömbösségéről, mellyel a haza további sorsa iránt viseltetnek, — mert hiszen az ifjuság erősödésében van a haza jövője, — pár számszerű adatot hozunk fel. Tatának 4000 lakosa van, míg Debrecennek 100.000. Tatának apraja-nagyja eljött lelkesen biztatni az uszókat s a környék is részt vett ebben és azon kötelességében, hogy fillérjeivel a sikerhez hozzájáruljon. A két napon 16 ezer emberen felül volt a nézők száma s 163.000 kor. a bevett jövedelem. Ezzel szemben Debrecenben a nézők száma legfeljebb 260 és a jövedelem 1600 kor. volt. Mi debreceniek megszívlelhetnők Gömbös intelmét, ki beszédében kifejtette, hogy hazafiatalan az, ki tehetsége szerint nem rakja le obulusait a tömegsport oltárára, mert a sport nemcsak izommunka hanem intelligencia, a test alárendelése a léleknek, valamint a nemzeti erő s egység fejlődésének mértéke. „Csak annak s azon szervezeteknek van létjogosultsága, aki s amely hazánk újjászervezéséért s integritásáért dolgozik.”

Nekünk debrecenieknek később is csak pironkodni kellett, midőn az egész ország összerenglett kiküldöttjei előtt rdmutattak arra az indolenciára, mellyel az ideküldött felhívások, figyelmeztetések s díratokkal szemben viseltünk. Még csak válasza sem méltattuk. Így esett meg, hogy minden védekezés dacára a kongresszus a tisztaeszkai kerület vezetését egyhangulag Nyiregyhádra ruházta, mint amely város lelkes közönsége folytán hivatva van Debrecenről a vezetés több tekintetben is átvenni. A jövő évi kongresszus színhelyéül Jászapáti választatott meg, Miskolc, Eger és Szeged kérelmei előtt.

A Keresztény Nemzeti Liga debreceni osztálya ma, pénteken délután 6 órakor az Apolló mozgó helyiségében rendkívüli választmányi ülést tart. Kérjük a tagok pontos megjelenését. Pórszász Károly dr főtitkár.

A hatósági kenyér. A városi tanács tegnapi délelőtti ülésén Zöld József tb. tanácsnok bemutatta a városi tanácsnak az új hatósági kenyeret. A kenyér fehér és igen jó ízű, kilója 6 kor. 50 fillér. A tanács tagjai megköstölték az új kenyeret s azt legjobb minőségűnek találták. Csak aztán ez a jó kenyér el ne romoljék!

Bakoss Tibor bucsukiállítás, Thaly Kálmán-u 11. Nyitva d. e. 10-től 1-ig.

Vallásitanári konferencia. Az Országos Református Tanáregyesület debreceni közgyűlésével kapcsolatban e hó 24-én délután 5 órakor a ref. főgimnázium tanácstermében a vallásitanárok szakértekezletet tartanak, hogy a vallásos nevelés és tanítás ügyét behatóan megvitassák. Most különösen érzik szükségét annak, hogy a meglazult valláserkölési viszonyok között a vallásnak és erkölcsnek az ifju lelkébe való gyökeres beplántálásáról tanácskozzanak. Ez a jövő nemzedéknek s ezzel együtt a hazának és egyháznak mindenekfeletti emnens érdeke. A konferencia előadója Lic. Rócz Kálmán pápai tanár lesz. Ő különösen vallás-pedagógiai kurzusok létesítését sürgeti s ezeknek tárgyait jelöli meg. A fontos konferenciára vidékről többen jelentkeztek, de a rendezőség felhívja arra a debreceni lelkészek, hitoktatók, általában a vallás ügye iránt érdeklődők figyelmét is. A konferencia minden érdeklődőt szívesen fogad és lát.

A tűzoltó-szövetség nagygyűlése. Szombaton, augusztus 20-án délelőtt 10 órakor a vármegyeháza dísztermében a városi és megyei tűzoltó-szövetség közgyűlést tart. A gyűlésen Szikszay Aladár tűzoltó-főfelügyelő fog elnökölni. A tárgysorozatban tűzrendészeti ügyek szerepelnek, egyben a szövetség megválasztja a tisztikart. A tűzoltó-szövetség szombati közgyűlésére az Országos Tűzoltó Szövetség leköltö Koháry László szövetségi főtitkár, aki a vidéki tűzoltóság szerepéről tart előadást.

A várositanács a tanárok kongresszusán. A tanárok kongresszusát előkészítő bizottság vezetősége arról értesítette Debrecen város tanácsát, hogy e hó 25-ikén lesz a kongresszus Debrecenben. Ezen értesítést Dr. Vass Károly tb. tanácsnok a városi tanács tegnapi ülésén azzal jelentette be, hogy a kongresszusra meghívták Debrecen város tanácsát is. A városi tanács a bejelentést tudomásul vette s a kongresszusra Dr. Csűrös Ferenc kulturtanácsnokot kiküldte a tanács képviselőjében.

Új ipar engedélyek. A városi tanács tegnapi délelőtti üléséből kifolyólag a következőknek új ipar engedélyt adott: Sós István sertés kereskedés 2000, Nagy József borbély és fodrász 200, Oldal György hentes 500, Veres János borbély és fodrász 300, Alács Péter cipész 300, Matkó József férfitiszor 500, Pásty Ferenc fuvaros 500, Kronovszky Imre csizmadia 300, Király Margit női kalap készítő 500, Kugler Andrásné fuvaros 200, Szimát Józsefné női szabó 200, Blau Jakab férfi szabó 300, Kolozsi József fuvaros 300, Nemes Gábor fuvaros 300, Daru István sertés kereskedés 2000, id. Ecsedy József sertés kereskedés 2000, Kiss László sertés kereskedés 2000, Molnár Viktor tojás és baromfi kereskedés 300, Balogh Péter takarmány kereskedés 500, Fekete Ferenc sertés kereskedés 1000 korona ipardíjak lefizetése ellenében.

Statárium Baranyában. A hivatalos lap mai száma közli a magyar kormány rendeletét, mely szerint a kiürített délvidéki területeken a gyorsított bünvádi eljárást kell alkalmazni azokra a bűncselekményekre is, amelyeket e területeken 1918. október 31. óta hatósági jogkör bitorlása, törvényellenes uralom létesítése, fenntartása vagy visszaállításra érdekében, vagy arra irányuló mozgalommal összefüggően követtek el.

Ugyanezen területen elrendeli a kormány a rögtönbiráskodás kihirdetését a hűtlenség, lázadás, gyilkosság, szándékos emberölés, közegészség elleni halál okozásával elkövetett bűntettek, rablás, gyújtogatás, vízáradás okozásának és a vaspályákon, táviridákon, táviridákon, távbeszélőn vagy hajón elkövetett közveszélyű cselekmények büntetőire, valamint az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921. III. t. c. 1. és 2. §-aiban meghatározott bűntettek nézve is.

Kisparcellák haszonbérleti árverése. Debrecen város szerdán egész napon át tartó árverésen adta bérbe a külső baromvásártér mellett fekvő 176 hold 1283 négyszögöl területű és a régi téglavető mellett levő 39 hold 1037 négyszögöl területű birtokot 1-től 4 holdas parcellákban 3 évre.

Az árverésen, melyen dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok elnökölt, megjelent dr. Magoss György tiszti főügyész is. Az árverés iránt egész nap óriási érdeklődés nyilvánult úgy, hogy még este 7 órakor is árverettek.

Az árverésen meglepő eredményeket értek el. Nem volt ritka ugyanis a holdanként 2300 korona sőt még ennél magasabb bérösszeg sem. Az összes parcellák gazdát leltek.

— **Figyelmeztetés.** Mindazokat a férfiakat, akik a máriapécsi zarándoklatra jelentkeztek, figyelmeztetjük, hogy ma, pénteken este 6 órakor szent gyónásukat elvégezhetik. Szombaton reggel 4 órakor az állomáson találkozunk. Rendezőség.

— **Ki vette át a szenet?** Még a tanácsköztársaság ideje alatt történt, hogy a Salgótarjáni Kőszénbánya R. T. egy vagon szenet küldött Debrecen városának. A részvénytársaság most az irányban kereste meg a várost, hogy e vagon szén árát rendezze. Ez az ügy tegnap szóba került a városi tanács ülésén, melyen Zöld József tb. tanácsnok bejelentette, hogy ez a szén igenis megérkezett Debrecenbe, csupán azt bájos megállapítani, hogy ki vette át. A városi tanács ilyen értelemben értesíteni fogja a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaságot.

— **Tanítványaimat kérem,** hogy a zongoraleckék újra megkezdése céljából szeptember 1-étől ismét keressenek fel. Kemény Zoltánné, Rákóczi utca 50.

— **Sok a patkány.** A városi tanács tegnap délelőtt tartott ülésén szóba került, hogy a város bérházaiban igen elszaporodtak a patkányok. A tanács most felhívta az előljáróságot, hogy ne csak a bérházakban, hanem a város egész területén a patkányirtások ellenőrzését szorgalmazza.

— **A volt Haas Fülöp és Fiai** cég Kossuth-utca 7. szám alatti üzlethelyiség berendezése egészben vagy darabonként eladó. Értekezhetni ugyanott.

SPORT.

— **Nemzetközi mérkőzés.** Szombaton délután, István király napján fél 5 órai kezdettel a vasutas pályán rendezi a DMTK első nemzetközi mérkőzését. A szimpatikus színmagyar fuvból álló Unevári Athletikai Club lesz a vendége a DMTK-nak. Az UAC tavaly bajnoka volt a fölünk elszakított felvidékek, az ugynevezett Szlovenszónak. A multkor a teljes DMTK is csak eldöntetlen tudott vele elelni Ungváron, a NyTVE-vel pedig 3:1-re végzett.

Szent István király napján a DMTK-vel Debrecenben, vasárnap pedig a NyTVE-vel Nyíregyházán játszik. Ismerve az UAC békebeli jó játékerejét, (a DKASE t verte 2:0-ra) és intelligens játékát, szép játékban lesz részünk. A DMTK teljes csapatát állítja ki, a csapatban a DVSC-ből visszalépett Kántor és a DKASE-ből átigazolt Kerekes III., sőt mint hírlík, Martin Lajos is játszani fog.

A DMTK felkéri a többi egyesületet, hogy legyenek segítségére az UAC péntek esteli fogadásánál, hogy érezhessék az ungváriak, mennyire velük érzünk és a meginduló sportbarátságot, csak szorosabbra fogjuk fűzni elszakított testvéreinkkel.

— **Országos atletikai verseny.** A Berettyóújfalui Sportegylet (BUSE) szept. 4-én, Berettyóújfaluban, saját pályáján országos atletikai versenyt rendez, az egylet tíz éves fennállása megünneplése alkalmából. A versenyszámokat és szabályokat holnap számunkban ismertetjük.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Az „Uranus Mozgó” (Színház udvar: Csapó u. 17.) újból berendezve aug. 20—21-én, szombaton és vasárnap tartja nagy megnyitó előadásait. Kürthy J., Kosta V. és a gyönyörű Sacy Blondel főszereplésével „A rög” magyar filmregény 5 felvonásban az egész országban először itt kerül bemutatásra. Kísérő műsor: „Tengeraltati mulató” kacagtató filmburleszk 2 felv., továbbá Balogh György szavalja „Rákóczy” melodramát. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. A helyárak lényegesen olcsóbbak az eddigi mozi áraknál.

Ha szépet akar látni, nézze meg a Kétlelkű embert a Vígsház-mozgóban.

Az Apolló szezonnyitó előadása iránt nagy érdeklődés mutatkozik, műsorra kerül „Akit felvet a pénz” című amerikai kalandor történet 6 felvonásban. Előadások holnap szombaton 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel ma pénteken délelőtt 10—12-ig, délután 4—6-ig.

Priscilla Dean amerikai legszebb drámai művésznő főszereplésével: A vadmacska. Egy milliárdos leány története 5 felvonás. Továbbá: Ruth Clifford, amerika legbájosabb művésznője játékaival Cabaret Girl. Mulatságos szenzációs történet 5 felv. Ez a két sláger kerül bemutatásra szombaton az Urániában.

— **Új műsor! A kétlelkű ember.** Rejtelmes történet 6 felvonásban. Főszereplő: Mária Zelenka. Érdekesítő cselekmény, művészi felvételek, pazar kiállítás, mesteri rendezés. Bemutatja pénteken, szombaton és vasárnap a Vígsház-mozgó. Előadások pénteken 7 és 9 órakor, Szent István napján és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

— **Az Urániában ma utoljára** kerül bemutatásra a Szívek királynője. Egy gépirókisasszony kariereje. Amerikai bájos szerelmi történet 5 felvonásban, Constance Talmadge-vel a fő nő szerepben. Azonkívül: Zigotto és a csecsemők és Bigorno et Comp. Két amerikai burleszk. Előadások este 7 és 9 órakor. Jegyelővétel d. e. 10—12-ig, d. u. 6-tól.

Törvénykezés

— **Agyonlőtt betörő.** Érdekes ügyet tárgyalt ma a debreceni katonai törvényszék. Tavaly ősszel Spekker Gyula nyíregyházi huszártiszthelyettes egy éjjel két ízben is gyanus zajra ébredt föl. Másodjára a konyhaajtóban egy gyanus alakot látott meghúzódni, aki háromszori felszólításra sem adott választ, sőt revolvere után nyúlt. Erre a tiszthelyettes

karabélyából célzás nélkül löve, a betörőt, akiben később Görczi Sándor volt budapesti rendőrt ismerték föl, halálosan megsebesítette. — A bizonyítási eljárás befejezése és Pórszász Károly dr katonai védő hatásos védelme után a törvényszék a tiszthelyest felmentette, mert önvédelemből használta fegyverét.

A tőzsde

— **Zürichi zárótőzsde** aug. 18. (MTI.) Berlin 695, Holland 183 25, Newyork 594, London 2163, Páris 4575, Milánó 2545, Brüsszel 45—, Koppenhága 93.—, Prága 700.—, Budapest 155, Zágráb 330, Bukarest 725, Varsó 25, Bécs 0'25, Osztrák belbélyeg 58.

— **Budapesti zárlat** aug. 17. (MTI.) Magyar hitel 1595, Osztrák hitel 625, Angol-Magyar bank 7.05, Leszámit bank 700, Magyar-Olasz bank 300, Jelz hitelbank 255, Keresk. bank 6650, Pesti hazai első 19500, Borsodmiskolci 30.50

— **Valuták.** Napoleon 1200—30, Angol font 1370—1390, Dollár 370—380, Francia frank 2965—085, Márka 447—457, Lira 1580—1610, Osztrák kor. 36—37, Rubel 46'50—4750, Lei 470—480, Sokol 452—62, Svájci frank 6500—6600, Korona dinár 845—855, Frank dinár 835—845, Lengyel marka 15—16.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsódrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Apró hirdetések.

— **Debreczeni Gazdák** Bankja Részvénytársaság Kossuth-utca 17. Kölesőket folyósít házakra, — földre és értékpapírokra Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safe deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

— **Bélyegzőgyár és vésőintézet** PAULÓ I. Szatthányi-utca 22. Telefon 1365.

— **Fajdinye** sárga és görög korlátlan mennyiségben kapható a Pénzügyi palota pinczehelyiségében és Vár-utcai üzletünkben. Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete.

— **Forgács István** műorás Bádógos-u.

— **Makulatura 5t kilós** tételekben kapható lapunk kiadóhivatalában.

— **FÉMÖNTŐDE!** Bronz, réz, alumínium Pauló stb. öntését vállalja Ferencz Debrecen Zápolya-utca 13. Telef. 430.

— **Asztalossegédek** és gépmunkások felvételnek Weinstock butorgyárban.

— **Molykár ellen** szörme és tollruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban boraktározó KOVÁRY és ÁLT-MANN Piac-utca 42.

— **Méz és viaszt** nagyban és kicsinyben vásárol a Hortobágyvidéki Méhészeti R. T. Apafly-utca 22.

— **Rikakancsok** felvételnek fix fizetés sel és jutálékkal a kiadóhivatalunkban

Megnyílt a hatósági kenyéruzet

A Csapó-utca 15. szám alatti lisztiroda udvarában a mai napon a hatósági kenyéruzet megnyílt. Az új lisztkenyveske egy heti szelvényére ott két kiló kenyérlisztből készített jó minőségű kenyeret lehet vásárolni kilónként 6 korona 50 fillér árban. Másutt hatósági kenyeret vásárolni nem lehet. A lisztkenyvet a hatósági kenyéruzetben előjegyezteni nem kell, hanem csak a hatósági lisztelárusítással megbízott kereskedők közül valamelyiknél. A lisztkenyveske folyó heti szelvényére kenyeret mindenkor lehet vásárolni akkor is, ha a kenyveske valamelyik kereskedőnél elő van jegyezve.

A hatósági liszt elárusításával a következő kereskedők vannak megbizva:

Balla Tihamér István-ut 15. sz., Balogh József Árpád-tér 5. szám, Czabán Márton Cegléd-u. 22. szám, Csengeri Ignác Hatvan-utca 65. sz., Deutsch Albert Piac-u. 1. és Péterfia-u. 44. sz., Deutsch Lajos Piac-u. 33. és Piac-u. 70. sz., Félgyeházy János Piac-u. 63. szám, Gerstner Kálmán Széchenyi-u. 37. szám, Hangya VI. Csapó-u. 38. sz., Hegedüs János Szabó Kálmán-utca 25. sz., Jóna János Nyil-u. 34. sz.,

Kiss Imréné Bauer-u. 1. szám, Kontsek Géza Kossuth-u. 11. szám, Máthé Imre Mester-utca 5. sz., Mo-gyoróssy Győző Rákóczi-u. 45. sz., Papp Sándorné Létai-ut 1. sz., Róth és Tamás Szent Anna-u. 51. szám, Faragó István Csapó-u. 66., Köztisztv. Fogy. Szöv. Vár-u. 1. sz., Ált. Fogy. Szöv. Rákóczy-utca 13. szám.

Debrecen, 1921 aug. 18-án

Közélelmezési ügyosztály.

Poloskairtást

vállal felelősséggel helyben és vidéken **RÁTHON / GÁBOR** hatóságilag engedélyezett féregirtó Cegléd-utca 18.

Árverési hirdetmény

1921 augusztus 22-én, déli 12 órakor Debrecen Kossuth-u. 9. sz. a. pincében, az ott fekvő 155 liter borvevő késedelmé miatt Dr Galánffy János közjegyző közbenjötté mellett a legtöbbet ígérőnek eladatik Árverési feltételek megtudhatók Dr Kardos Endre ügyvéd irodájában, Kossuth-u. 9. szám alatt.

PICARD CIRCUS

Ma pénteken nagy Sport előadás.

♦♦♦♦ A teljes műsor után nemzetközi ♦♦♦♦

BIRKOZÁSOK

Ünnep és vasárnap 2 előadás d. u. 4 és este 8 órakor.

CSURKA „KEGYELET” Temetkezési Vállalat

Debrecen, Kossuth-u. 8. Kétszobásnégyed épület.

Bármilyen temetéseket vidéken is legolcsóbb napi árakon a leggyelmesebb kiszolgálás és személyes felügyelet mellett végez.

Telefon 381.

— **Isőrendű felszerelés.**

Dus, nagy választék.